

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Bielinach

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielinach jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 10 322 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Sławomir Kopacz.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielinach został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/41/90 Gminnej Rady Narodowej w Bielinach z dnia 28 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielinach”.

Ośrodek posiada własny REGON 290416678 i NIP 657-22-01-257.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest Pani Małgorzata Sarnecka.

W badanym okresie Ośrodek działał w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą XVIII/133/16 Rady Gminy Bieliny z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielinach.
- 2) Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 3/2010 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielinach z dnia 1 lutego 2010 r.
- 3) Uchwałą Nr III/20/18 Rady Gminy Bieliny z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- 4) Uchwałą Nr III/19/18 Rady Gminy Bieliny z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego gminy Bieliny „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- 5) Uchwałą Nr III/21/18 Rady Gminy Bieliny z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Sarnecka

- 6) Uchwałę Nr XLVII/294/10 Rady Gminy Bieliny z dnia 19 sierpnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.
- 7) Uchwałę Nr XLII/334/18 Rady Gminy Bieliny z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.
- 8) Upoważnienie Wójta Gminy Bieliny z dnia 18 lipca 2008 r. dla Pani Małgorzaty Sarneckiej – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielinach do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.
- 9) Upoważnienie Wójta Gminy Bieliny z dnia 2 grudnia 2013 r. dla Pani Stanisławy Kopacz do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Katarzyna Wach - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 564/2019 z dnia 26 lipca 2019 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Panią Janinę Mikołajczyk.
2. Magdalena Pracon - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 563/2019 z dnia 26 lipca 2019 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Panią Janinę Mikołajczyk.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli i instruktażu Urzędu Gminy w Bielinach* pod poz. 4/2019.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 29 – 31 lipca 2019 r.

2
Sarnecka

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielinach mieści się w budynku Urzędu Gminy, zajmuje 2 pomieszczenia biurowe na parterze i 2 na I piętrze. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że na parterze Kierownik dzieli pokój z księgową i 1 pracownikiem socjalnym, obok pracuje 3 pracowników socjalnych, na piętrze jeden pokój zajmuje 2 pracowników ds. świadczenia wychowawczego, a drugi pokój – 2 pracowników ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz 1 pracownik Urzędu Gminy (Zał. Nr 1 – Protokół oględzin). Wszystkie pomieszczenia są wyposażone w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Pomieszczenia są ciasne i zapełnione dokumentami, w trzech na cztery pokoje pracują po 3 osoby – utrudnia to pracownikom efektywne wykonywanie obowiązków oraz nie daje klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub gotówką w kasie UG.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielinach w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było na pełny etat 5 pracowników, tj.: kierownik, 2 starszych pracowników socjalnych i 2 pracowników socjalnych. Ponadto na umowę o pracę Ośrodek zatrudnił: 5 opiekunek domowych w ramach projektu współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny oraz 1 opiekunkę w ramach rządowego programu „Opieka 75+”. Na umowę zlecenie został zatrudniony pedagog świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W toku kontroli ustalono, że Kierownik GOPS i pozostali pracownicy merytoryczni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy (w tym Kierownik ma ukończoną specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej wymaganą w art. 122 ust.1 ustawy o pomocy społecznej).

Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych

$10\,322/4 = 2\,580$ osób

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ale nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 – w Ośrodku zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych, ale na jednego pracownika socjalnego przypada 2 580 osób.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018, poz. 1508 ze zm.).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Załącznik Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS) wynika, że w 2019 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 40 osób, w tym 28 to osoby samotne. Ośrodek odprowadzał składkę na ubezpieczenie zdrowotne za średnio 24 osoby.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

GOPS.Rs.8210.3.2019; GOPS.Rs.8210.55.2018; GOPS.Rs.8210.9.2018;
GOPS.Rs.8210.141.2018zm; GOPS.Rs.8210.78.2018zm; GOPS.Rs.8210.278.2019;
GOPS.Rs.8210.376.2019; GOPS.Rs.8210.24.2019; GOPS.Rs.8210.283.2019;
GOPS.Rs.8210.62.2019; GOPS.Rs.8210.342.2019.

Skontrolowana dokumentacja zawierała dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Świadczenia stałe przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych artykułów ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także przytaczano upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W decyzjach, których realizacja następowała przed ich uprawomocnieniem wpisywano w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności informowano stronę w postanowieniu i uzasadnieniu decyzji.

Osoby pobierające zasiłek stały miały opłacaną składkę zdrowotną zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a o tym fakcie beneficjenta informowano odrębnym pismem.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane oraz termin i sposób realizacji świadczenia.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, ale brak informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a., mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję i skutkach tego zrzeczenia.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Kierownika GOPS wynika, że Ośrodek w 2019 r. do dnia kontroli pomocą okresową objął 52 osoby. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było ubóstwo – 48 osób.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.Ro.8211.7.2019.2;	GOPS.Ro.8211.351.2019;	GOPS.Ro.8211.296.2019;
GOPS.Ro.8211.304.2019;	GOPS.Ro.8211.19.2019.1;	GOPS.Ro.8211.162.2019;
GOPS.Ro.8211.320.2019;	GOPS.Ro.8211.318.2019;	GOPS.Ro.8211.92.2019;
GOPS.Ro.8211.66.2019.		

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki emerytur i rent, informacje z PUP, zaświadczenia z UG o posiadaniu lub nieposiadaniu gospodarstwa rolnego.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na pomoc okresową przywołano prawidłowe przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka.

W decyzjach, których realizacja następowała przed ich uprawomocnieniem wpisywano w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności informowano stronę w postanowieniu i uzasadnieniu decyzji.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości udzielonej pomocy, powodzie jej przyznania, okresie, na jaki pomoc została udzielona oraz terminie i sposobie wypłaty zasiłku.

Pouczenie skontrolowanych decyzji zawierało informację dla strony o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Natomiast brak zapisu o prawie do zrzeczenia się odwołania wobec organu, który wydał decyzję i skutkach tego zrzeczenia (art. 127a k.p.a.).

Zespół inspektorów stwierdził, że pomoc w formie zasiłku okresowego była wyliczana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w wysokości gwarantowanej przez budżet państwa. Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS wynika, że w 2019 roku do dnia kontroli 86 osób otrzymało świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywność. Pomocy w formie rzeczowej Ośrodek nie udzielił. Prognozowany koszt realizacji Programu wyniesie 413 000zł, z czego dotacja wyniesie 330 400 zł. W szkołach na terenie gminy pomocą w formie gorącego posiłku objęto 374 dzieci.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Bieliny :

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Szkoła Podstawowa w Bielinach	124	2,80 zł	gorący posiłek
2.	Szkoła Podstawowa w Porąbkach	8	2,80 zł	gorący posiłek
3.	Szkoła Podstawowa w Makoszynie	34	2,80 zł	gorący posiłek
4.	Szkoła Podstawowa w Lechowcie	62	2,80 zł	gorący posiłek
5.	Szkoła Podstawowa w Starej Hucie	16	2,80 zł	gorący posiłek
6.	Szkoła Podstawowa w Belnie	51	2,80 zł	gorący posiłek
7.	Szkoła Podstawowa w Nowej Hucie	48	2,80 zł	gorący posiłek
8.	Szkoła Podstawowa w Hucie Podlęzkiej	31	2,80 zł	gorący posiłek

W roku 2019 Ośrodek dożywiał jedno dziecko spoza terenu gminy. Koszt gorącego posiłku wynosił 3,00 zł.

Na terenie Gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co było zgodne z ideą Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

GOPS.Rcd.8212.92.2019; GOPS.Rcd.8212.226.2019; GOPS.Rcd.8212.162.2019;
GOPS.Rcd.8212.66.2019; GOPS.Rcd.8212.19.2019; GOPS.Rcd.8212.287.2019;
GOPS.Rcd.8212.33.2019.1; GOPS.Rcd.8212.7.2019.2; GOPS.Rcd.8212.351.2019;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.Rcd.8223.162.2018; GOPS.Rcd.8223.153.2018; GOPS.Rcd.8223.347.2018;
GOPS.Rcd.8223.163.2019.1; GOPS.Rcd.8223.225.2018; GOPS.Rcd.8223.114.2018;
GOPS.Rcd.8223.235.2018; GOPS.Rcd.8223.84.2018; GOPS.Rcd.8223.29.2018;
GOPS.Rcd.8223.111.2018; GOPS.Rcd.8223.128.2018.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajdowała się kompletna dokumentacja określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Zespół kontrolny zwrócił uwagę, że wszystkie decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku były wydawane na rok szkolny, czyli od września 2018 r. do czerwca 2019 r. W styczniu 2019 r. wszystkie decyzje przyznające posiłek zostały zmienione po wszczęciu postępowania z urzędu, ponieważ został wprowadzony Uchwałą nr 140 Rady Ministrów wieloletni program rządowy „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2019-2023. Zdaniem zespołu kontrolnego decyzje powinny być wydawane na rok budżetowy.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o prawidłowo przywołane przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, uchwałę Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, a w 2019 r. uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, uchwały Rady Gminy dot. dożywiani oraz upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika GOPS.

Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc oraz kto jest jej realizatorem. Brak wskazania, ile wynosi dzienny koszt posiłku.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, natomiast nie wpisywano art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Bielinach przyznawał zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy Ośrodek udzielał również w szczególnie uzasadnionych przypadkach, specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika GOPS, kontrolowana jednostka w roku 2019 przyznała 8 zasiłków celowych oraz 26 specjalnych zasiłków celowych.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

- zasiłki celowe:

GOPS.Rc.8212.283.2019; GOPS.Rc.8212.301.2019; GOPS.Rc.8212.344.2019;
GOPS.Rc.8212.49.2019; GOPS.Rc.8212.25.2019; GOPS.Rc.8212.22.2019;
GOPS.Rc.8212.305.2019; GOPS.Rc.8212.12.2019;

- specjalne zasiłki celowe:

GOPS.Rcs.8212.321.2019; GOPS.Rcs.8212.348.2019; GOPS.Rcs.8212.5.2019;
GOPS.Rcs.8212.6.2019; GOPS.Rcs.8212.239.2019; GOPS.Rcs.8212.287.2019.2;
GOPS.Rcs.8212.33.2019; GOPS.Rcs.8212.81.2019; GOPS.Rcs.8212.298.2019;
GOPS.Rcs.8212.337.2019.

Większość skontrolowanych decyzji przyznawała pomoc na częściowe pokrycie kosztów zakupu leków lub leczenie oraz odzież. W wywiadach środowiskowych była opisana sytuacja zdrowotna, rodzinna, materialna wnioskodawców.

Pomoc przyznawana była w oparciu o właściwe przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Pomoc przyznano prawidłowo – od miesiąca złożenia wniosku – zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W postanowieniu sprawdzonych decyzji określano kwotę zasiłku oraz miejsce i termin realizacji świadczenia, natomiast w decyzjach przyznających zasiłki specjalne nie wskazywano celu, na jaki decyzja została wydana. Cel był określony dopiero w uzasadnieniu.

Decyzjom, realizowanym przed ich uprawomocnieniem, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie, nie przytaczano natomiast art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielinach realizował pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W badanym okresie GOPS w Bielinach realizował usługi opiekuńcze w ramach projektów pn. „Usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielných w gminie Bieliny” oraz „Opieka 75+”. Pomocą zostało objętych 20 osób. Pomoc świadczona była przez 6 opiekunek zatrudnionych w GOPS na umowę o pracę. Koszt za 1 godzinę usług wynosił 11,00 zł.

Podczas kontroli sprawdzono akta:

GOPS.Ruo.8225.77.2019;	GOPS.Ruo.8225.113.2019;	GOPS.Ruo.8225.82.2019;
GOPS.Ruo.8225.87.2019;	GOPS.Ruo.8225.95.2019;	GOPS.Ruo.8225.33.2019;
GOPS.Ruo.8225.83.2019;	GOPS.Ruo.8225.80.2019;	GOPS.Ruo.8225.333.2019;
GOPS.Ruo.8225.78.2019.		

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej rodziny.

Pomoc przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, uchwałę Rady Gminy dot. usług opiekuńczych i rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka.

W postanowieniu decyzji określono: dla kogo przyznano usługi, na jaki okres, pełny koszt 1 godziny usług, procentową odpłatność oraz zasady ponoszenia odpłatności lub że usługi są świadczone nieodpłatnie, wskazano też realizatora usług. Do decyzji został dołączony Indywidualny Plan Wsparcia, który zawierał zakres usług i był podpisywany przez klienta i opiekunkę.

Decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu skontrolowanych decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, natomiast nie przytaczano art. 127a k.p.a.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

GOPS usługę świadczył dla 1 osoby, koszt usługi w roku 2019 wyniósł 41,50 zł.

W teczce klienta znajdowały się dokumenty, tj. wywiad środowiskowy, zaświadczenie od lekarza psychiatry, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, na podstawie których wydano decyzję o nr. GOPS.Rsuo.8225.29.2019.

Pomocy udzielono w oparciu o aktualne przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, Zarządzenie nr 6.2019 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielinach z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie ustalenia kosztu jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka.

W postanowieniu decyzji administracyjnej określono kto jest biorcą usług, okres na jaki przyznano usługi i liczbę godzin miesięcznie. W postanowieniu informowano także o odpłatności za 1 godzinę.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu poinformowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, natomiast nie przytaczano art. 127a k.p.a.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek kieruje do domu pomocy społecznej (w badanym okresie nie było takiej potrzeby). Na dzień kontroli w dps przebywały 4 osoby.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna realizowana jest przez pracowników socjalnych i polega w szczególności na: udzielaniu wskazówek, informacji i pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, z rodzicami i ze szkołą, z psychologiem, z przychodniami POZ, informowaniu o możliwości uzyskania orzeczenia z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2019 r. zawarto 13 kontraktów socjalnych.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu Ośrodka.

Warunki lokalowe GOPS zostały ocenione jako niedostateczne. Pomieszczenia są ciasne i wypełnione dokumentami, w trzech na cztery pokoje pracują po 3 osoby – utrudnia to pracownikom efektywne wykonywanie obowiązków oraz nie daje klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów.

Kadra merytoryczna posiada odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ale nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 – w Ośrodku zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych, ale na jednego pracownika socjalnego przypada 2 580 osób.

W aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programów wieloletnich „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Pomoc przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, stosowne uchwały Rady Ministrów dot. programów dożywiania, uchwały Rady Gminy dot. dożywiania i usług opiekuńczych, a także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka.

✓ Stwierdzono natomiast, że w pouczeniu decyzji skontrolowanych form pomocy nie wpisywano art. 127a k.p.a., mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję i skutkach tego zrzeczenia.

✓ Decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku, wydawane były na rok szkolny, ponadto nie wpisywano w postanowieniu kwoty jednostkowej za posiłek.

✗ W decyzjach przyznających specjalne zasiłki celowe brak było wskazanego celu, na jaki decyzja została wydana. Cel został określony dopiero w uzasadnieniu.

Pozytywnym jest, że we wszystkich szkołach na terenie gminy dzieci i młodzież otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W badanym okresie pracownicy socjalni w sposób bardzo dobry wykorzystywali kontrakt socjalny w pracy socjalnej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej

odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej OPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. Tabela „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

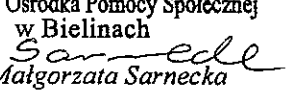
Ze strony kontrolującej:

1. Katarzyna Wach
2. Magdalena Pracon

 Kielce, dnia 25 września 2019 r.

Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia
Urząd Województwa Świętokrzyskiego

Ze strony kontrolowanej:

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bielinach

mgr Małgorzata Sarnecka
02.10.2019
Data i podpis
GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
26-004 Bieliny, ul. Partyzantów 17
woj. świętokrzyskie
Regon 290416678
tel (041) 302-50-12, fax 302-61-07

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce